

Силабус курсу

Поведінкові фінансові рішення

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

III

к.е.н., доц. Кульчицька Надія Євстахівна

Контактна
інформація

n.kulchytska@wunu.edu.ua, +380970040508

Опис дисципліни

Дисципліна «Поведінкові фінансові рішення» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо практичного застосування поведінкової теорії у фінансах. Дисципліна орієнтує на пошук взаємозв'язків та взаємозалежностей сучасної економіки з досягненнями психологічної науки, ролі експериментів в сучасній економіці/сучасних фінансах та набуття компетентності можливості впровадження виявлених закономірностей людської поведінки в фінансову теорію та практику.

Структура курсу

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/2	1. Зміст та теорії поведінкових фінансів	Вміти аналізувати зміст, завдання та міждисциплінарний характер поведінкових фінансів; систематизувати теорії поведінкових фінансів.	Тести, питання
4/2	2. Виникнення і розвиток вчення про поведінкові фінанси	Вміння досліджувати еволюції вчення про поведінкову економіку і поведінкові фінанси; оцінювати альтернативні погляди та підходи в економічній науці.	Тести, питання
4/2	3. Поведінкова теорія споживання	Вміння використовувати класифікацію типів споживачів та інструментарій поведінкових теорій для пояснення споживчої поведінки індивідів.	Тести, питання

4 / 2	4. Вплив когнітивних помилок та спотворень на прийняття фінансових (управлінських) рішень	Вміння аналізувати причини та наслідки когнітивної помилки; оцінювати впливи соціальних, когнітивних та емоційних факторів на процес прийняття фінансових рішень. Розуміння системних помилок, які виникають в процесі ухвалення фінансових (управлінських) рішень та розроблення рекомендацій щодо їх уникнення.	Тести, питання
4 / 2	5. Поведінкові фінансові рішення домогосподарств	Здатність аналізувати поведінкові чинники, які впливають на фінансові рішення домогосподарств та розробляти рекомендації щодо зменшення їхнього негативного впливу.	Тести, питання
4 / 2	6. Теорія перспектив	Здатність використовувати інструментарій теорії перспектив для пояснення різних відхилень при прийнятті фінансових рішень в умовах ризику та невизначеності	Тести, питання
4 / 2	7. Поведінкові підходи в управлінні публічними фінансами	Вивчити досвід зарубіжних країн щодо управління особистими фінансами та розглянути можливості його застосування до вітчизняних реалій.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Борисова І. Планування особистих фінансів в кризовий період. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2021. Т. 32 (71). №3. С. 116- 122.
2. Дунська А. Р., Жалдак Г. П., Маринченко О. В. Поведінка споживача в умовах кризи та невизначеності: мікроекономічний аналіз. *Проблеми економіки*. 2024. №1. С. 44– 51.
3. Домбровська С. О. Сучасні методи формування фінансової грамотності населення України. *Освітня аналітика України*. 2022. № 3 (19). С. 5-14. URL: <http://surl.li/mwwka>
4. Зайцев О. В., Смакоуз А. М. Особисті бізнес-активи та їх використання. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2021. №1. С. 122–127. DOI: 10.21272/1817-9215.2021.1-14
5. Захарченко Н. В. Фінансова інклюзія для підвищення добробуту населення та економічного зростання держави. *Фінанси України*. 2020. №6. С. 105–116.
6. Кваша О. В. Основні положення та гіпотези поведінкових фінансів. *Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 225-231.
7. Кізіма Т. Крупяк І., Коломийчук Н. Методика викладання фінансової грамотності у вищій школі: досвід та перспективи. *Світ фінансів*. 2020. Вип. 3(64). С. 8-18. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/40886/1/%D0%9A%D0%86%D0%97%D0%98%D0%9C%D0%90.pdf>
8. Кізіма Т. Лободіна З., Горин В., Кізіма А. Поведінкові фінанси як методологічний концепт дослідження сфери публічних фінансів в Україні. *Світ фінансів*. 2022. Вип. 4(73). С. 8-21. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49027>.
9. Коваль С., Грицишин Л. Особливості формування фінансових ресурсів домогосподарств у сучасних умовах. *Світ фінансів*. 2020. Вип. 4. С. 131-143.
10. Маршук Л., Клименко М. Інвестиції як складова управління особистими фінансами. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 25. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-84>
11. Методика викладання фінансової грамотності: навчальний посібник / за ред. д. е. н., професора Кізіми Т. О., д. пед. н., доцента Ребухи Л. З.; 2 вид., перероб. і доп. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 220 с.
12. Мульська О. Фінансова стійкість домогосподарств і територіальних громад в умовах нестабільності: чутливість до економічного поступу території. *Світ фінансів*. 2023. Вип. 2(75).

C. 155-168. URL:: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/50045>.

13. Перит І. О. Сутність та управління підприємницькою діяльністю домогосподарств. *Інвестиції : практика та досвід*. 2019. № 20. С. 72-77.

14. Поведінкова економіка. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki>.

15. Проскуріна Н. В., Бестужева С. В., Козуб В. О. Аналітичні аспекти дослідження поведінки споживачів в умовах цифровізації економіки України. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 36.

16. Сидорчук А. А. Фінансова стійкість домогосподарств: теоретичні основи та прикладні аспекти: монографія /А. А. Сидорчук. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 474 с. URL:: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49019>.

17. Танклевська Н. С., Повод Т. М. Поведінкова економіка: етимологія, сутність, теорія. *Науковий вісник Львівської академії. Серія: Економіка, менеджмент та право*. 2021. Вип. 3,4. С. 38-45. URL: <http://hdl.handle.net/123456789/6213>

18. Тимків А. О., Сидор Г. В. Фінансова інклюзія як складова відновлення економіки України. *Інклюзія і суспільство*. 2022. Вип. 1. С. 5-14. UDC: <https://journals.kpdi.in.ua/index.php/inclusion-society/article/view/2/1>.

19. Шевченко М. Споживча поведінка і сучасне маркетингове середовище: теоретичний аспект. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 66. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4540>

20. Ямпольський О. Споживацькі настрої українців у другий рік повномасштабного вторгнення. 2024. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/consumer-business/consumer-behavior-2024.pdf>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Поведінкові фінансові рішення» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40 %	40 %	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за поточне опитування	Модульна контрольна робота проводиться за всіма темами наприкінці вивчення курсу Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Оцінюється практичне завдання макс. 100 балів	Оцінюється рівень виконання самостійного завдання як цілісного наскрізного завдання

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)